

Lukkede oppdrettsanlegg kan redde villaksen

Landsmøtet i Norske Lakseelver krever at politikerne må stille krav til oppdretterne om null utslipp av lakselus og ingen mulighet for rømming.

Systemet som skulle skape «en forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk oppdrettsindustri», det såkalte trafikklyssystemet, har vist seg å ikke gi tilstrekkelig vern til villaks, sjøørret og sjørøye. Systemet har også bremsset oppdrettsvekst langs store deler av kysten.

Norske Lakseelver krever at trafikklyssystemet tilpasses slik at vill laksefisk får bedre beskyttelse. Flere indikatorer, deriblant effekt fra lakselus på sjøørret, må tas inn i vurderingen av oppdrettens påvirkning. En ekspertgruppe har foreslått at denne indikatoren kan være tapt marint leveområde og tapt tid i marint miljø. Norske Lakseelver mener i tillegg at rømming må inn som ny indikator for å gjøre trafikklyssystemet mer robust.

Norske Lakseelver har lenge ment at grenseverdiene for lakseluspåført dødelighet på villaks er for høye, og at de må justeres kraftig. I dag aksepteres opp til 30% dødelighet på vill laksesmolt før oppdrettsvolumet må ned. Grenseverdiene i trafikklyssystemet gjør det umulig å oppfylle kravet i «Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (*Salmo salar*)» om at minimum god kvalitet for den enkelte villaksbestand skal opprettholdes eller nås snarest mulig.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) anser lakselus og genetisk innblanding av rømt oppdrettslaks som de alvorligste trusselen mot villaksen.

Norske Lakseelver vil være en løsningsorientert medspiller overfor sektormyndighetene for å hensynta villaks og sjøørret. Vi vil også bidra til å løfte fram gode eksempler på tiltak og løsninger fra næringsaktører som ivaretar vil laksefisk på en framtidsrettet måte, som f.eks. aktører innen lukket oppdrettsproduksjon,

Mens vi venter på at industrien legger om til lukket produksjon, krever Norske Lakseelver at regjeringen stille krav til individmerking av all oppdrettslaks. Da kan all innfanget rømt oppdrettslaks enkelt og raskt spores tilbake til rett eier. Det vil redusere rømningstallene ved at hendelser oppklares raskt, og fordi oppdrettere kan holde en bedre oversikt over fisken på individnivå.

Mattilsynet har nylig hatt luseforskriften på høring. I høringsbrevet ble Stortingsmeldingen om vekst i havbruksnæringen (Meld. St. 16 (2014–2015) sitert: «*Skal (...) næringen kunne vokse videre, må utfordringene knyttet til for eksempel lakselus reduseres og til slutt løses. For å sikre en miljømessig bærekraftig vekst både på kort og lang sikt, bør det skje en utvikling av teknologi og driftsmetoder, i kombinasjon med god og nytenkende forvaltning.*»

I dette sitatet ligger fasiten for miljømessig bærekraftig vekst, nemlig utvikling av teknologi og nye driftsmetoder. For å nå dette målet, ber landsmøtet i Norske Lakseelver politikerne stille funksjonskrav om lukkede oppdrettsanlegg i sjø eller på land.